

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализуема стойност. Разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Разходите за закупуване на материалните запаси съставляват покупната цена, митните сборове и други данъци (различни от тези, които впоследствие предприятието може да си възстановява от данъчните органи), транспортните разходи и други, които могат директно да се отнесат към придобиването на завършените стоки, материалите и услугите. Търговските отстъпки, рабати и други подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общопроизводствени разходи.

Оценяването при изписването на стоково-материалните запаси се извършва чрез прилагането на метода средно претеглена цена.

В края на отчетния период стоково-материалните запаси се оценяват по по-ниската от нетната реализируема стойност и цената на придобиване.

Нетната реализуема стойност е равна на очакваната продажна цена, при нормално протичане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

Себестойността на продукцията включва:

а/ преки разходи;

б/ постоянни общопроизводствени разходи;

в/ променливи общопроизводствени разходи.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материални запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени сгради, съоръжения и оборудване. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Материалните запаси се отписват, когато от тях не се очакват бъдещи стопански изгоди или при продажба. Печалбите или загубите от продажби на материални запаси се определя чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на материалните запаси към датата на продажба. Печалбите или загубите от продажби на материални запаси се посочват както следва:

- нетно, като печалба/(загуба) от продажба на материали на реда „Други доходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).
- приходи от продажба на стоки, продукция на реда „Приходи“ в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

2.12. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “обезценка на активи” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (Приложение 2.25).

2.13. Предоставени заеми

Всички заеми се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като финансови приходи (лихви) или финансови разходи през периода на амортизация, или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период (Приложение 2.21).

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се състоят от парични наличности в каса, парични наличности в банкови сметки и парични наличности по срочни депозити.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Паричните средства в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

2.15. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Задълженията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са:

- без фиксиран падеж;

- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет.

2.16. Получени заеми

Всички заеми се отчитат първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като финансови приходи или финансови разходи (лихви) през периода, за който е получен заема (Приложение 2.21).

Получените заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.17. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Лизинг на имоти, машини и оборудване, при който Групата реално носи всички рискове и облаги, произтичащи от правото на собственост, се класифицира като финансов лизинг. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че лизинговото задължение да намалява с постоянен темп. Лихвените разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като разходи от лихви на база ефективен лихвен процент.

Придобитите по договори за финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира

като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на МСС17 «Лизинг».

2.18. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като

текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2013 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер,

заедно с и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда, всяко от дружествата в Групата в качеството му на работодател в България, е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им – в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия “разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството майка е назначило сертифициран актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, всяко дружество в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

2.19. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на Групата във връзка с прилагането на данъчното законодателство. В консолидирания финансов отчет същите се представят по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

2.20. Капитал и резерви

Капитал

Капиталът на дружеството - майка е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Капиталът на дружеството - майка е разпределен в 205,215 броя поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лев всяка една (Приложение 26).

Общи резерви

Общи резерви са резервите, създадени в резултат на разпределението на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството - майка е длъжно да формира фонд „Резервен“, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета част от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата по фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда надхвърлят една десета част от капитала по-големият размер може да бъде използван за увеличаване на капитала.

Други резерви

Като Други резерви в консолидирания отчет за финансовото състояние се отразяват резервите формирани от разпределението на балансовата печалба на дружеството-майка.

Преоценъчен резерв – имоти, машини и съоръжения

Преоценъчен резерв е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения и техните справедливи стойности към датата на преоценка.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв се отразява директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля в неразпределената печалба периодично през срока на използване на актива. Частта от резерва, която се прехвърля в неразпределената печалба е разликата между начислената амортизация върху преоценената балансова стойност и амортизацията, която би се начислила върху историческата цена на актива.

Резерв по финансови активи на разположение за продажба

Резервът по финансови активи на разположение за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към печалбата или загубата за периода, когато финансовите активи се освободят (продадат) от дружеството и/или при установена трайна обезценка на финансовите активи.

Общ всеобхватен доход за периода

Общият всеобхватен доход за периода включва нетната печалба/(загуба) за периода и другият всеобхватен доход за периода, нетно от данъка.

В консолидирания отчет за всеобхватния доход отделно се посочва финансовия резултат от продължаващи и преустановени дейности.

2.21. Финансови инструменти

2.21.1. Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания” и “активи на разположение за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството на дружеството – майка заедно с това на съответното дъщерно дружество определят класификацията на финансовите активи за целите на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

При първоначалното признаване на финансов актив, дружествата от Групата ги признават по справедливата им стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

Финансовите активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществена част от рисковете и ползите от

собствеността върху актива. Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в консолидирания отчет за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в консолидирания отчет за финансовото състояние по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на съответното дружеството от Групата, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания и други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти (Приложения 2.13, 2.12 и 2.14). Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

В края на отчетния период дружествата от Групата оценяват дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (Приложение 2.25).

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно за Групата те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружествата от Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (Приложение 2.10).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение за продажба е по:

- справедлива стойност - за дружества, чиито книжа са борсово котирувани.

Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на борсовата цена на най-

скорошната сделка, при условие че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата, или

- цена на придобиване - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, се признават в „друг всеобхватен доход” в статия „промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба” с изключение на загубите от обезценка, до момента на отписване на финансовия актив. Те се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение за продажба”. При отписване на финансовия актив натрупаната печалба или загуба, призната преди в „друг всеобхватен доход”, се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като „корекция от прекласификации”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на финансови активи на разположение за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като ”финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията „корекция от прекласификации”.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните финансови активи на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.21.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. При първоначалното признаване на финансовите пасиви, Групата ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив (Приложение 2.15 и 2.16).

2.22. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества от Групата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2014 г. е 10 % (2013 г.: 10 %).

Текущите данъчни активи и пасиви са тези вземания или задължения от бюджета, които се отнасят за текущия и предходни периоди и които не са платени/възстановени към края на отчетния период.

Разходът за данък представлява сумата от текущия данък от печалбата, измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци и преизчисленията, признати през текущия период на текущи данъци от печалбата за предходни периоди.

Текущият данък от печалбата се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като разход за данъци за периода, с който се намалява печалба преди данъчно облагане или се увеличава загубата преди данъчно облагане.

Преизчисленията на текущи данъци от печалбата за предходни периоди, които са признати през текущия период се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като разход за данъци за текущия период.

Данъчната печалба/загуба е печалбата/загубата за периода, определена съгласно установените от действащото данъчно законодателство правила, на основата на която се определя размерът на дължимите/възстановимите/данъци. Данъчната печалба/загуба се определя и декларира с годишната данъчна декларация за съответния период.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят, чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда в края на всеки отчетен период и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2014 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружества от Групата са оценени при ставка 10 % (31.12.2013 г.: 10 %).

2.23. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата се признават първоначално като доход, когато е налице разумна сигурност, че те ще бъдат получени от дружеството, и че последното е спазвало и спазва условията и изискванията свързани с безвъзмездни средства.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

При отчитане на получени в Групата дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата.

2.24. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.25. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната

продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения

Ръководството на всяко дружество от Групата и респективно, и от дружеството - майка определя очаквания полезен живот и разходи за амортизации, свързани с притежаваните имоти, машини и съоръжения. Тази приблизителна оценка се базира на прожекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Групата извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Оперативен лизинг

Дружеството е класифицирало към групата на имоти, машини и съоръжения сграда, от която част се предоставя на оперативен лизинг. Тъй като значителна част от сградата се използва и от него, тази сграда не е третирана като инвестиционен имот.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на реда „Обезценка на активи“ (Приложение 38).

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (зalog, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по

този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Финансови активи на разположение за продажба

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, се признават в „друг всеобхватен доход” в статия “промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба” с изключение на загубите от обезценка, до момента на отписване на финансовия актив. Те се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение за продажба”.

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране се използват изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (Приложение 30).

Провизии

Ръководството на Групата прави преценка за размера на провизиите за потенциални задължения въз основа на своя опит за сходни по характер условни задължения, като взема под внимание и наличната текуща информация за конкретните задължения.

Провизии за правни искове се признават когато дружество от Групата има сегашно правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития; по-вероятно е да възникнат (отколкото да не възникнат) изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може надеждно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява като се взема предвид целия клас от задължения. Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

2.26. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се база – финансовите активи на разположение за продажба в печалба или загуба, предоставени заеми и получени банкови заеми и заеми от трети лица, търговски и други вземания и задължения, задължения по финансов лизинг и други б) на неповтаряща се база – нефинансови активи като имоти, машини, съоръжения и инвестиционни имоти.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да е в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, Групата е групирала съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.27. Политика по отношение на грешки и промени в счетоводната политика

Групата променя счетоводната си политика само когато:

а/ това се изисква от конкретен Стандарт или Разяснение или

б/ това води до представяне във финансовия отчет на по-надеждна и уместна информация за ефекта от операциите и сделките върху финансовото състояние, резултатите и паричните потоци /промяна на счетоводната политика/.

Промените в счетоводната политика се отразяват с обратна сила, като се коригира началното салдо на неразпределената печалба или друг засегнат елемент от капитала за предходния представен период, както и други сравнителни суми, оповестени през предходния период, така сякаш винаги се е прилагала новоприетата счетоводна политика.

Ефектът от промяна на счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата и загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или за периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата вида. Когато промяната се отнася до елемент от капитал, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Коригирането на съществени грешки се извършва чрез преизчисляване с обратна сила, като се преизчислят сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешката. В случай, че грешката е възникнала преди предходния период, се преизчислява началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период, така сякаш никога не е възниквала грешка.

При определяне нивото на същественост за третиране на една грешка дружеството изхожда от размера и характера на грешката.

2.28. Политика по отношение на събитията след края на отчетния период

Събитията, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовия отчет е утвърден за издаване биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществували към края на отчетния период. При наличие на коригиращи събития, Групата коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период. Некоригиращите събития само се оповестяват, без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след края на отчетния период относно условия, които са съществували към датата на отчета, предприятието актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след края на отчетния период дивиденди не се признават като задължение на датата на отчета.

2.29. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Групата и като задължение към нейните собственици в периода, в който възникне правото им да ги получат.

2.30. Свързани лица

Свързано лице е лице или предприятие, което е свързано с предприятието, което изготвя неговите финансови отчети (отчитащо се предприятие - Групата)

а) Лице или близък член на семейството на това лице е свързано с отчитащото се предприятие, ако лицето:

- упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие;

- упражнява значително влияние върху отчитащото се предприятие; или

- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие.

б) Дадено предприятие е свързано с отчитащо се предприятие, ако е изпълнено някое от следните условия:

- Предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група (което означава, че всяко предприятие майка, дъщерно предприятие и друго дъщерно предприятие е свързано с останалите).

- Едно предприятие е асоциирано или съвместно предприятие на другото предприятие (или асоциирано, или съвместно предприятие на член от група, на която другото предприятие е член).

- И двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице.

- Дадено предприятие е съвместно предприятие на трето предприятие и другото предприятие е асоциирано предприятие на третото предприятие.

- Предприятието представлява план за доходи след напускане на работа в полза на настите лица на отчитащото се предприятие или на предприятие, свързано с отчитащото се предприятие. Ако отчитащото се предприятие само по себе си представлява такъв план, финансиращите работодатели също са свързани с отчитащото се предприятие.

- Предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, определено в буква а).

- Лице, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка).

Сделките между свързани лица, в т.ч. прехвърляне на активи и/или на пасиви между тях, се осъществяват при условията на сделки между несвързани лица.

2.31. Консолидиран отчет за паричния поток

Приетата политика за отчитане и представяне на паричните потоци е по прекия метод. Паричните потоци се класифицират като парични потоци от: Оперативна дейност,

Инвестиционна дейност, Финансова дейност, при съблюдаване изискванията на МСС 7 „Отчети за паричните потоци”.

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност;
- платените дивиденди се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденди, като постъпления от инвестиционна дейност;
- краткосрочно блокираните средства се третираят като парични средства и парични еквиваленти.

2.32. Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

Приета е счетоводна политика да се изготвя консолидиран отчет за промените в собствения капитал чрез включването в отчета на следните елементи: общ всеобхватен доход за периода; салдото на неразпределената печалба, както и движенията за периода; всички статии, които в резултат на действащите счетоводни страндарти се признават директно в собствения капитал; кумулативен ефект от промените в счетоводната политика и корекциите на грешки в съответствие с МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки”; прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците; настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал. Прилага се колонния формат, при който се осъществява равнение на началните и крайните салда за всеки елемент от собствения капитал.

2.33. Действащо предприятие

Дружеството-майка изготвя консолидирания финансов отчет на база действащо предприятие. Ръководството на Групата прави оценка по отношение наличието на съществена несигурност, свързана със събития или условия, която може да хвърли значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да бъде действаща към края на отчетния период.

Ръководството на Групата счита, че Групата е действаща, няма планове и намерения, нито обективни индикации за преустановяване на дейността или същественото и намаляване в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

3. ПРИХОДИ

Основните приходи на Групата включват:

	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Продукция	15,716	11,727
Стоки	460	253
Строителна дейност	4,352	14,784
Услуги	1,261	1,145
Наеми	196	171
Общо	21,985	28,080

4. ДРУГИ ДОХОДИ

Другите доходи включват:

	2013 BGN '000	2013 BGN '000
Получени обезценени вземания	62	133
Присъдени суми по съдебни дела	17	45
Отписани задължения	16	39
Признати провизии за гаранции	169	
Получени обезщетения	1	1
Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата	1	5
Приходи от продажби на материали	24	16
Балансова стойност на продадените материали	24	16
Печалба от продажба на материали	4	281
Приходи от продажби на нетекущи активи		(261)
Балансова стойност на продадени нетекущи активи	4	20
Печалба от продажба на нетекущи активи	4	13
Други доходи	4	13
Общо	298	272

Като приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата в отчета за всеобхватния доход са отразени получени средства от Агенцията по заетостта в размер на 1 хил.лв. (2013 г.: 5 хил. лв.).

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Основни суровини и материали	1,697	2,682
Резервни части и консумативи	1 174	967
Електроенергия и вода	855	907
Взривни материали	632	625
Горива и смазочни материали	2,461	2,826
Други	55	78
Общо	6,874	8,085

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Строително-монтажни работи	2,002	7,044
Услуги с механизация	369	103
Наеми	260	320
Транспортни услуги	585	1,343
Застраховки	104	105
Пощенски, куриерски и далекосъобщителни услуги	46	45
Поддръжка и ремонт на активи	266	383
Охрана	416	298
Добивни работи на находища	343	38
Консултантски и одиторски услуги	82	67
Трудова медицина	14	16
Абонаментно обслужване	58	98
Други	178	111
Общо	4,723	9,971

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Текущи възнаграждения	3,878	4,303
Разходи за осигуровки	805	880
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала	(1)	24
Общо	4,682	5,207

Начисленията за дългосрочни задължения на персонала (Приложение 30) включват:

	2014	2013
	BGN '000	BGN '000
Разход за лихви	4	3
Разход за текущ стаж	22	23
Платени доходи	(27)	(2)
Общо	(1)	24

8. ОБЕЗЦЕНКА НА АКТИВИ

Обезценките на активи включват:

	2014	2013
	BGN '000	BGN '000
Обезценка на вземания	501	424
Общо	501	424

9. ДРУГИ РАЗХОДИ

Другите разходи включват:

	2014	2013
	BGN '000	BGN '000
Данъци и такси	139	123
Концесионни възнаграждения	809	714
Командировки	42	6
Отписани активи	4	28
Дарения	43	38
Неустойки към контрагенти	4	
Други	19	24
Общо	1,060	933

10. СЕБЕСТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ СТОКИ

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност на продадени стоки	380	181
Общо	380	181

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Приходи от лихви	129	75
Приходи от лихви по депозити	1	
Приходи от операции с финансови активи и инструменти	9	8
Други финансови приходи	44	
Общо	183	83

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Разходи за лихви	412	328
Отрицателни валутни разлики	5	2
Други финансови разходи	87	40
Общо	504	370

13. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ

Консолидиран отчет за всеобхватния доход	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината - 10 % (2013 г.: 10 %)	153	202
Отсрочени данъци върху печалбата от: Възникване и обратно проявление на временни разлики (Приложение 29)	61	(32)
Общо разход за данъци в консолидирания отчет за всеобхватния доход	214	170

Печалбата преди данъчно облагане на Групата за 2014 г. и 2013 г. е изцяло от обичайна дейност. През текущия и предходния отчетен период Групата не е отчетела извънредни приходи и разходи.

Данъчните ефекти относно другите компоненти на всеобхватния доход са както следва:

	2014			2013		
	Сума преди данък	(Разход за икономия от данък	Сума нето от данък	Сума преди данък	(Разход за икономия от данък	Сума нето от данък
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Друг всеобхватен доход:						
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>						
Последващи оценки на пенсионни планове с дефиниран доход	(10)		(10)	1		1
Промени на преоценъчен резерв на нетекущи активи		8	8		11	11
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>						
Промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба	676		676	4,623		4,623
Друг всеобхватен доход за периода	666	8	674	4,624	11	4,635

14. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА

	Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към Групата		Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към неконтролиращото участие		Общо други компоненти на всеобхватния доход	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Последващи оценки на планове с дефинирани доходи	(10)	1			(10)	1
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	8	11			8	11
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>						
Промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба:	675	4,601	1	22	676	4,623
Друг всеобхватен доход	673	4,613	1	22	674	4,635

15. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

	Земи		Сгради		Машины и оборудване		Съоръжения		Транспортни средства	Други	В процес на придобиване и предоставени аванси				Предоставени аванси		Общо	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност																		
Салдо на 1 януари	3,991	3,968	6,474	6,103	18,487	18,053	5,591	5,402	5,113	4,881	584	572	459	723	23	21	40,722	39,723
Придобити	286	27	109	371	1,155	1,033	345	201	199	232	37	26	1,281	355	55	23	3,467	2,268
Отписани	(25)	(4)			(8)	(599)		(12)	(19)			(14)	(1,083)	(619)	(23)	(21)	(1,158)	(1,269)
Салдо на 31 декември	4,252	3,991	6,583	6,474	19,634	18,487	5,936	5,591	5,293	5,113	621	584	657	459	55	23	43,031	40,722
Надгупна амортизация																		
Салдо на 1 януари			639	509	7,518	6,982	2,715	2,569	2,632	2,364	325	289					13,829	12,713
Начислена амортизация за годината			141	130	902	879	158	158	274	268	52	51					1,527	1,486
Отписана амортизация					(8)	(343)		(12)	(19)			(15)					(27)	(370)
Салдо на 31 декември			780	639	8,412	7,518	2,873	2,715	2,887	2,632	377	325					15,329	13,829
Балансова стойност на 31 декември																		
Балансова стойност на 1 януари	4,252	3,991	5,803	5,835	11,222	10,969	3,063	2,876	2,406	2,481	244	259	657	459	55	23	27,702	26,893
Балансова стойност на 1 януари	3,991	3,968	5,835	5,594	10,969	11,071	2,876	2,833	2,481	2,517	259	283	459	723	23	21	26,893	27,010

Имотите, машините и съоръженията в процес на придобиване са както следва:

Обекти	31.12.2014	31.12.2013
	BGN`000	BGN`000
Земи		
Сгради	245	168
Съоръжения	373	291
Машини и оборудване	39	
Общо:	657	459

Предоставените аванси за придобиване на имоти, машини и съоръжения по видове са както следва:

Група активи	31.12.2014	31.12.2013
	BGN`000	BGN`000
Земи	2	3
Съоръжения	53	20
	55	23

Преглед за обезценка

Извършен е преглед на всички значими имоти, машини и съоръжения към 31 декември 2014 година с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на активите не надхвърля възстановимата.

Промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите:

През текущия и предходния отчетен период не са извършени промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Други данни

През текущия и предходния отчетен период не са извършвани промени в прилагания линеен метод на амортизация.

Отчетната стойност на напълно амортизираните имоти, машини и съоръжения, собственост на Групата е както следва:

Група активи	31.12.2014 BGN`000	31.12.2013 BGN`000
Машини и оборудване	1,330	1,349
Транспортни средства	417	331
Съоръжения	1,850	1,872
Други	175	176
	3,772	3,728

Балансова стойност на временно изведени от употреба (консервирани) имоти, машини и съоръжения:

Група активи	31.12.2014 BGN`000	31.12.2013 BGN`000
Сгради	3	34
Транспортни средства	107	107
Съоръжения	114	114
Други		12
Общо	224	267

Има ограничения върху правото на собственост на имоти, машини и съоръжения, заложили като обезпечения по договори за сключени от Групата банкови кредити. Балансовата стойност на активите е както следва:

Група активи	31.12.2014 BGN`000	31.12.2013 BGN`000
Земи	2,491	991
Сгради	2,317	585
Машини и оборудване	3,711	1,021
Транспортни средства	1,105	
Общо	9,624	2,597

В състава на имотите, машините и съоръженията е включена балансовата стойност на следните активи, получени по договори за финансов лизинг:

Активи	31.12.2014 BGN`000	31.12.2013 BGN`000
Транспортни средства	56	503
Машини	1,314	965
Общо	1,370	1,468

По договори за оперативен лизинг, през отчетния период Групата е ползвала строителна техника и транспортни средства, които са чужда собственост.

Групата е предоставила за ползване по договори за оперативен лизинг следните собствени имоти, машини и съоръжения:

Група активи	31.12.2014		31.12.2013	
	Отчетна стойност BGN`000	Балансова стойност BGN`000	Отчетна стойност BGN`000	Балансова стойност BGN`000
Сгради - частично отдадени	1,298	1,139	1,298	1,146
Машини и оборудване	743	519	743	541
Транспортни средства			86	10
Съоръжения	59	53	59	54
	2,100	1,711	2,186	1,751